

اکوتوریسم

دوره راهنمایان اکوتوریسم
موسسه طبیعت

اکوتوریسم

تعریف انجمن جهانی اکوتوریسم ۱۹۹۰ TIES:

سفری مسئولانه به مناطق طبیعی که منجر به حفظ محیط زیست شده و باعث بهبود کیفیت زندگی مردم محلی می شود.

Ecotourism is responsible travel to natural areas that conserves the environment and sustains the well being of local people.

The International Ecotourism Society(TIES)

تعریف مارتا هانی ۱۹۹۹ Martha Honey

- سفر به مناطق تحت حفاظت، بکر و آسیب پذیر، در مقیاس کوچک با اثرات اندک محیط زیستی و آموزنده ای که درآمد آن صرف حفاظت محل شود و به رشد اقتصادی و اقتدار سیاسی جوامع محلی کمک کند و سبب احترام به فرهنگ ها و حقوق بشر شود.
- Co-Director at the Center for Responsible Travel

حفظ محیط زیست

- غیر مستقیم

- مستقیم

- آگاه سازی مردم نسبت به اهمیت حفاظت

- مثال:

(نمونه عملی حفاظت از طبیعت توسط جوامع بومی و شکل گیری یک جاذبه اکوتوریستی در قشم)

بهبود کیفیت زندگی مردم محلی

● مستقیم

● غیر مستقیم

هدف اکوتوریسم

هدف اکوتوریسم رسیدن به نتایج توسعه‌ی پایدار است
بنا بر این برنامه ریزی و توسعه‌ی زیر ساخت‌های گردشگری، فعالیت‌های متعاقب
آن و بازاریابی باید براساس شاخص‌های پایداری از نظر محیط زیستی،
اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی صورت پذیرد.

ویژگی های اکوتوریسم

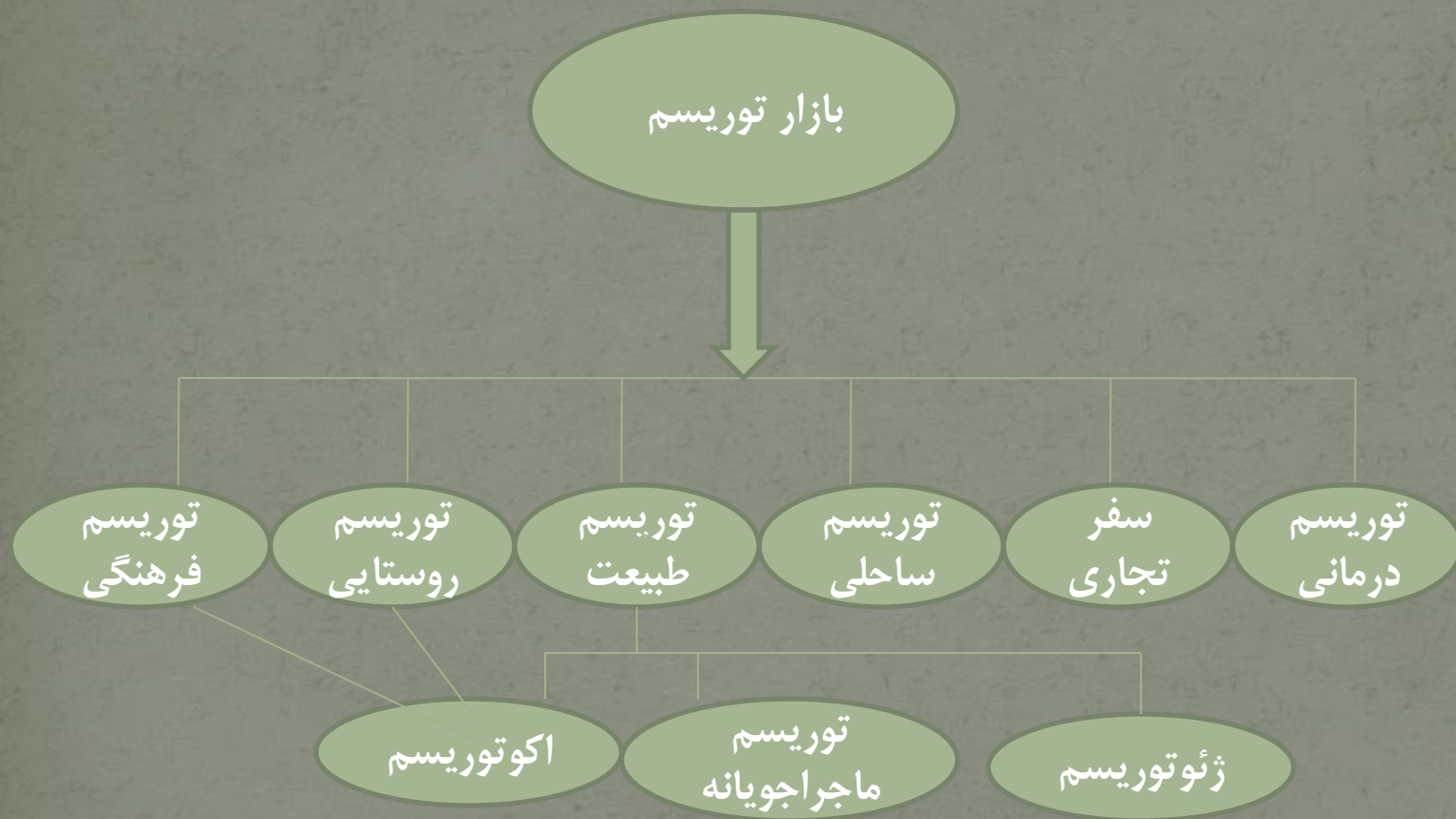
- به حفاظت از تنوع زیستی کمک کند
- باعث رفاه مردم محلی شود
- شامل برنامه های آموزشی باشد
- گردشگران و دست اندرکاران گردشگری در آن عملکردی مسوولانه داشته باشند
- عمدتاً توسط گروه های تجاری کوچک به گروه های کوچک گردشگر ارائه شود
- کمترین مقدار ممکن از منابع تجدید ناپذیر را مصرف کند
- بر پایه مشارکت، مالکیت و ایجاد فرصت اقتصادی برای مردم محلی استوار باشد.

اصول هشتگانه اکوتوریسم

- ۱- به حداقل رساندن اثرات بر طبیعت و فرهنگ محل مورد بازدید
- ۲- آموزش و اطلاع رسانی به گردشگران در خصوص اهمیت حفاظت از طبیعت
- ۳- تذکر به بخش خصوصی و غیره در خصوص اهمیت سفرهای مسئولانه و همکاری با دست اندرکاران محلی برای دستیابی به اهداف حفاظتی و حل مشکلات محلی
- ۴- ایجاد درآمد مستقیم برای مدیریت و حفظ منابع طبیعی و مناطق حفاظت شده
- ۵- اهمیت کنترل و قانون گذاری در طرح های مدیریتی
- ۶- تاکید به جمع آوری اطلاعات پایه اجتماعی و زیست محیطی و پایش اثرات در دراز مدت
- ۷- به حداکثر رساندن منافع اقتصادی طبیعت گردی برای جامعه محلی و تجارت های محلی
- ۸- تلاش در طراحی هماهنگ با شرایط محیطی و فرهنگی

جایگاه اکوتوریسم در صنعت توریسم

تجربه اکوتوریسم

غرفه اکو تواریسم

تماشای لاک پشت های دریایی
واقامت در خانه ملی

ارتقای
بالباس

تفاوت توریسم بر پایه طبیعت و اکوتوریسم

- طبیعت گردی - معادلی که برای واژه Natural Tourism قرار داده شده است. نسبت به اکوتوریسم مفهوم فراتری دارد و به کلیه بازدیدها و فعالیت هایی که در دامن طبیعت انجام می شود، صرفنظر از پایدار بودن یا نبودن آنها، اطلاق می شود. آن بخش از این فعالیت ها که مسوولانه و با حداکثر ملاحظات محیط زیستی و فرهنگی صورت می گیرد، اکوتوریسم خوانده می شود.

ضرورت توسعه اکوتوریسم ایران

- قابلیت های بالقوه سرزمین ایران
- ملاحظات اجتماعی_ فرهنگی ایران
- صنعتی پاکیزه منطبق بر معیار های توسعه پایدار
- منافع اقتصادی
- توجیه حفاظت

ذی نفعان اکوتوریسم

- دولت
- آژانس های مسافرتی و اپراتور های تور
- آژانس های مسافرتی و اپراتور های تورهای خروجی (آژانس های کشور مبدا)
- آژانس های مسافرتی و اپراتور های تورهای ورودی (آژانس های کشور مقصد)
- مقاصد اکوتوریسم (خانه های اکولوژیک
- جوامع محلی
- راهنمایان اکوتوریسم
- اکوتوریست ها

- آژانس های مسافرتی

بازاریابی فروش خدمات مسافرتی

- تور گردانان خارجی

مهم ترین عناصر بازاریابی و فروش محصولات اکوتوریسمی

ایجاد نام تجاری، چاپ بروشور، تبلیغ اینترنتی، فیلم و...

- تور گردانان داخلی

حضور در شهرهای بزرگ کشور های مقصد (تهران، شیراز، کاتماندو، نایروبی)

مسئولیت اصلی در قبال مشتریان (کیفیت بالا، اصول اکوتوریسم، راهنما و نیروی انسانی مجرب)

مشخصات مرکز طبیعت گردی

- زیستگاه های طبیعی محفوظ بماند
- ساخت و ساز اندک باشد
- گروه های تجاری کوچک جهت فروش صنایع دستی و خوراک و راهنما توسعه یافته باشد
- مکان هایی برای تفرج در فضای باز به خصوص در مناطقی که منابع در معرض خطر دارند به وفور وجود داشته باشد (Boardwalk)
- کلبه های اقامتی، هتل ها، رستوران ها و فروشگاه هایی که در آنها کارمندانی مهمان نواز مشغول به کار هستند، افزایش یابند
- مراسم محلی Local festival مختلف و رویدادهایی که بیانگر وجود مستمر ارزش های جوامع محلی، محیط زیست و میراث فرهنگی منطقه باشند، در معرض دید بازدید کنندگان قرار گیرد

- امکانات عمومی اولیه مناسب برای توریست ها و مردم بومی به طور مشترک، مانند حمام و دستشویی های عمومی به اندازه کافی وجود داشته باشند
- امکان گفتگو و تبادل نظر میان گردشگران و مردم بومی در اماکن عمومی مانند فروشگاه ها فراهم باشد

دستور العمل های برنامه ریزی برای مراکز طبیعت گردی

- نقشه های اصلی منطقه باید زون های سبز، جاده ها، مسیر های پیاده روی، مناطق آزاد برای دسترسی عموم و میزان مجاز توسعه ی ساخت و ساز در هر منطقه را مشخص کنند.
- مناطق مناسب برای گردشگری از مناطق نامناسب کاملاً مجزا گردد
- برنامه های هماهنگی گردشگران و مراحل انجام بازدید باید با همکاری و نظر مردم طراحی و اجرا گردد. به علاوه برنامه های پایش نیز باید پایش بینی شده باشد
- نظر های تمام گروه های ذی نفع باید در تصمیم گیری در مورد نحوه توسعه اکوتوریسم و به کمک متخصصین بی طرف که پیشنهاد های جوامع محلی را درک می کنند و طرفدار شکل خاصی از توسعه نیستند، جمع اوری شود
- برنامه ریزی همه جانبه انجام شده باید گزینه های متنوع دیگری را نیز از زیر مجموعه های توسعه ی اقتصاد پایدار علاوه بر اکوتوریسم در اختیار ساکنین منطقه قرار دهد

● خانه های اکولوژیک Ecolodge

- عدم آسیب به محیط اطراف اعم از طبیعی و فرهنگی
 - کمترین تاثیر هنگام ساخت و ساز بر روی محیط طبیعی
 - همگون با بافت فیزیکی و فرهنگی منطقه (معماری محلی)
 - استفاده از روشهای پایدار کسب آب و کاهش مصرف آن
 - استفاده از سیستم کارآمد دفع زباله و فاضلاب
 - تلاش در همکاری با انجمن های محلی
 - دارا بودن برنامه های آموزشی در رابطه با محیط های طبیعی و فرهنگی
 - جهت مردم بومی، گردشگران و کارمندان خانه
- شرکت در برنامه های تحقیقاتی به منظور توسعه پایدار منطقه

چگونگی مدیریت یک خانه اکولوژیک

- ارایه آموزش های کاری به افراد بومی و راهنمایان محلی
- بیشترین کمک از مردم بومی در پست های کاری، عدم استفاده از آموزش دیدگان شهری یا افراد خارجی در مسئولیت های مهم
- برگزاری کلاس های آموزشی زبان دوم بعد از ساعات کاری برای کمک به کارکنان در برقرار ارتباط با بازدیدکنندگان و به کار گیری فارغ التحصیلان محلی که دوره های آموزشی زبان دیدند
- استفاده از کمک میهمانان برای آموزش پرسنل و پیشبرد پروژه های توسعه ی آموزشی و بهداشتی
- پیش بینی سیستم های جذب کمک مالی میهمانان برای حفاظت از مناطق طبیعی منطقه
- تاکید بر بازیافت همه جانبه مواد از جمله کاغذ های باطله، پلاستیک و فلز

- استفاده از انرژی های جایگزین در صورت امکان
- استفاده از شوینده های قابل تجزیه توسط باکتری ها و خودداری از به کار بردن مواد سمی
- خودداری از نگهداری حیوانات غیر اهلی در قفس و منزل

اکو پارک

Ecological Park

- اکو پارک محیطی است که در آن فعالیت های تفریحی، همگام با شناسایی و چگونگی برخورد با مسائل زیست محیطی از جنبه های گوناگون آموزشی همگانی صورت می گیرد.

فرضیه اصلی طراحی اکو پارک فراهم آوردن پשתوانه های اقتصادی، علمی و زیست محیطی مناسب برای آموزشی عمومی و ایجاد فرهنگ صحیح محیط زیست می باشد.

مهمترین اهداف این پارک ها عبارتند از:

- - کاربرد گیاهان بومی
- ذخیره سازی و باز آفرینی سیلاب ها و سایر منابع طبیعی
- پیوستگی زیرساخت ها با تکنولوژی های مناسب
- حفظ و نگهداری چرخه زندگی
- نظارت بر مصرف
- حفظ و نگهداری حیات وحش و گیاهان بومی

مجموع گردشگری و مرکز طبیعت گردی
TOURIST RESORT & ECOTOURIST CENTER

۶۶۶۷۱-۶۶۱۳۹

شرکت تعاونی مجد بنادر کیا شهر ۱۴۰۶

لورا ترافارک الیا
سنگ

جوامع محلی

آگاه سازی ، هماهنگی و جلب مشارکت جامعه میزبان، از ابتدای توسعه، می تواند از بروز بسیاری اختلالات ناشی از توسعه توریسم عام در روستا ها جلوگیری کند.

آثار منفی توسعه توریسم عام در جوامع غیر پیشرفته

- تحلیل فرهنگ بومی
- تجاری شدن توایدات سنتی ومحلی
- سست شدن چارچوب خانواده
- کاهش علاقه به مراقبت وبهره برداری از زمین به ویژه در جوانان
- بروز دشمنی بین افرادی که از منافع اقتصادی مستقیم توریسم بهره مند می شوند وآن هایی که از این منافع محرومند.
- افزایش جرایم وتجارت های غیر قانونی مثل مواد مخدر، فحشا، مشروبات الکلی و...
- برای ارائه به توریست های بی بند وبار

ویژگی های پارک های Ecological :

۱. می تواند هر جایی باشد و با هر شکل، سایز و اندازه ای ساخته شود.
۲. چنین پارکی می تواند در کاهش اثرات نامطلوب شهری نظیر آلودگی هوا و سر و صدای ترافیک و ... موثر باشد.
۳. هدفشان خود اکتفایی است. بهترین گونه های مناسب گیاهی، گونه های بومی و منطقه ای است. از کاشت گونه های خارجی خودداری می شود.
۴. گل ها اغلب مصرف دارویی دارند و برای پرندگان ساکن منطقه دانه تولید می کنند. همچنین جنبه زینتی برای استفاده کنندگان و مخاطبانشان نیز دارند.
۵. کودهای آلی و مخلوط مواد مقوی یکی از اجزای تولیدی اکو پارک می باشد. کود های آلی به دست آمده از این پارک ها باعث بهبود خاک های شهری شده که به مصارف باغ ها و زمین های کشاورزی می رسند.
۶. از لحاظ زیباشناختی، طراحان و هنرمندان محیطی با سازمان های حفظ و نگهداری همکاری خواهند داشت تا در افزایش و توسعه الگوهای جذاب محیطی و حفظ و نگهداری چرخه های طبیعی تلاش شود. این جریان باعث جذب جمعیت توریست و عکاس خواهد شد.

عزیزستیم صنایع دستی
شب بازار
سازمان محلی ساحل

GEF / SGP

QFA

عکس از نیما آذری

Natural Product

فرآورده طبیعی

Khafri Village
Dena Mountains

By buying this c
Touran national
endangered spici
Leopard and Ps
This handicraft
which is locate
sales benefit bel
educated durin
This project has
under protect
environment f
for more informat
www.qalebala.ir or you can
Tehran: 021 - 22838389
Qale bala: 0274- 7323268

فراآورده طبیعی
Natural Product

برگه سیب
Dry Apple

خواص: سرشار از ویتامین، رفع یبوست، درمان بیماریهای زوده، درمان تقرن،
تقویت قلب، آرام بخش اعصاب، پایین آورنده شب، مفید برای کبد و...
طریقه مصرف: صورت نموش، یا به تنهایی و یا مخلوط با دیگر میوههای خشک.

راهنمایان اکوتوریسم

دوستدار واقعی طبیعت، مردم و سرزمین

پس از آموزش و کسب تجربه های کافی و ضمن آشنایی با فنون عمومی راهنمای تور باید از دانش و مهارت های زیر برخوردار باشد

- اعتقاد به اصول اکوتوریسم و داشتن اخلاق و رفتار زیست محیطی
- آشنایی عمومی با سرزمین
- اطلاعات جامع برای تفسیر، در رابطه با مناطقی که در آن ها فعالیت می کند
- قابلیت سرپرستی برنامه های طبیعت گردی
- مدیریت تور در شرایط بحرانی
- کمک های اولیه
- استقرار در طبیعت
- ...

اکوتوریست ها

افرادی که از مرحله علاقه ساده به طبیعت فراتر رفته و پا در عرصه شناخت رازها و زیبایی های عمیق تر آن گذاشته اند
انواع اکوتوریست

- اکوتوریست های دارای هدف خاص

- اکوتوریست های دارای هدف عام

- اکوتوریست های اتفاقی

